

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
SLOBOZIA, 7-11 APRILIE 2023
DISCIPLINA ECONOMIE**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I TÊTEL

(55 punct)

Vălaszolja az alábbi k  relmekre:

1. Sorolja fel három-három lehet  s  g  t az   lland     s v  ltoz   k  lts  gek cs  kkent  s  nek! **6 pont**
2. Alak  tsa   t k  znyelvi formára a k  vetkezo   állítást: a határhasznosság cs  kksen a fogyasztott mennyiség növekedésével. **4 pont**
3. Egy konkrét gazdasági helyzetet példájával szemléltesse azt a tényt, hogy a termelési tényezők bármely kombinálása egyszerre műszaki és gazdasági művelet! **6 pont**
4. J. M. Keynes alapvető lélektani törvényéből kiindulva   ll  ts  n fel egy olyan hipotetikus gazdasági helyzetet, amely ellentmond ennek a törvénynek! **8 pont**
5. Nevezze meg az alább adott összetevők változásának egy-egy jellemzőjét/tendenciáját az áru- és szolgáltatási piac egyensúlyhiányos helyzeteiben:

A szóban forgó ��sszetev��	Egyens��lyhi��nyos helyzet	
	nyom��s	sz��v��s��s
A gyártó által eladott mennyiség		
A javak minősége		
Versenyben álló gazdasági szereplők		
A piaci szelekciót operáló gazdasági szereplők		
A bizonytalanság által érintett gazdasági szereplők		

10 pont

6. Értelmezze röviden gazdasági szempontból, az érdek viseli a kalapot kifejezést! **4 pont**
7. Indokolja, hogy inflációs körülmények között gazdaságilag helyénvaló-e, hogy az állam maximális   rplafonokat írjon el   a rugalmatlans  ggal jellemezhető javakra. **4 pont**
8. Magyarázza meg, hogy általában miért lehetetlen gazdaságilag, csökkenteni a megtakarítási rátát a jövedelem növelése mellett! **4 pont**
9. Nevezze meg az alábbi helyzetek mindegyikében a verseny t  pus  t:
 - a) Kevés gyártó kínál differenciált vagy homogén termékeket eladásra. A termelőket nagymértékű termel  skoncentr  ci   jellemzi. Egyetlen termelő sem egyedül ellenőrzi az árat, de mindegyik   jelentősen hozzájárul a piaci kínálat alakításához.   z  rt minden egyes termelőnek figyelembe kell vennie a többi termelő döntéseit. A piacra való belépés nehéz.
 - b) Nagyszámú gyártó kínál differenciált termékeket eladásra. A piacra való belépés szabad, és a gy  rt  k nem ellenőrzik az árat.
 - c) Nagyon sok gyártó te  v  kenykedik önállóan. A termékek homogének, minőségükben nem differenciáltak, és a termelők nem tudják befolyásolni az árat. A piacra jutás szabad, technológiai vagy pénzügyi akadályok nélkül.
 - d) Egy gyártó egyedi termékeket kínál eladásra. A gyártó határozza meg az árat. A piacra jutás nagyon nehéz, más gy  rt  k számára szinte lehetetlen, és esetenként m  g a közintézmények által is védett.
10. Nevezze meg az alábbi összefüggések egy lehetséges gazdasági feltételét:
 - a) $CV_1 < CV_0$ ($VC_1 < VC_0$); b) $CVM_1 > CVM_0$ ($AVC_1 > AVC_0$); c) $CFM_1 > CFM_0$ ($AFC_1 > AFC_0$); d) $CT_0 > CT_1$ ($TC_0 > TC_1$); e) $CVM_1 = CVM_0$ ($AVC_1 = AVC_0$)

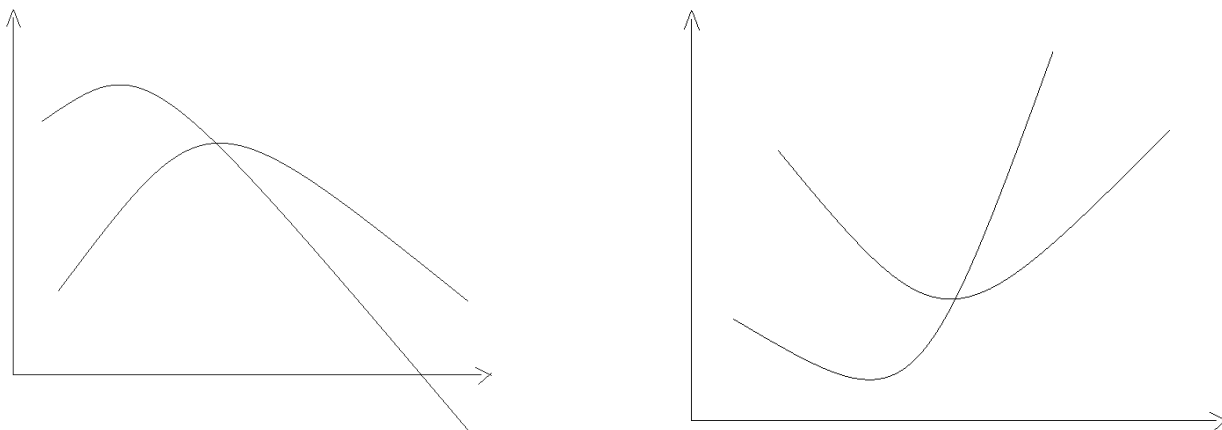
5 pont

Megjegyzés: A válaszok kidolgozásakor a követelmény szerinti utasítást kell követni, és nem kell k  t  rni, más elméleti vonatkozások bemutatására, csak a feladatba foglaltakra!

II. TÉTEL

(15 pont)

Az alábbi grafikonok a költségek változását, illetve a termelékenység változását szemléltetik:

Írja át a két grafikont egymás alá a versenylapra úgy, hogy a két grafikon közötti összefüggést szaggatott vonallal jelölje ki, miközben mindkét grafikonon feltünteti a következőket:

- a tengelyek és a görbék megnevezését;
- a metszéspontok által szemléltetett gazdasági helyzeteket;
- azt a pontot, ahol a termelés szintje optimális.

III. TÉTEL

(20 pont)

A. A 2022-es évben egy nemzetgazdaságban összesen 4800 milliárd p.e. értékű tranzakciót hajtottak végre, ami az előző évhez képest a pénztömeg 25%-os növekedését eredményezte. A 2021-ben értékesített gazdasági javak mennyiségének kéttizedét 36 hónap alatt visszafizetendő fogyasztói hitelből vásárolták, 10%-os kamatlábbal. 2022-ben 200 milliárd p.e. értékű, három évvel korábban eladott árukra vonatkozó hitel lejáratára került sor. A pénz forgási sebessége minden évben 1 megfordulás/év volt, az általános árszínvonal pedig 4 p.e./egység.

A számítások elvégzéséhez használt algoritmus feltüntetésével és a használt képletekben szereplő jelölések jelentésének megadásával számítsa ki a következőket:

- 2021-ben forgalomban lévő pénztömeget;
- a hitelre értékesített áruk értékének mennyiségét 2021-ben;
- a 2024-ben elérhető kamatot, ha a 2021-ben hitelre eladott árukra elkülönített pénzösszeget egy kereskedelmi banknál letétbe helyeznék kamattőkésítéssel.

15 pont

B. Számítsa ki részletes levezetéssel a nominálbért (SN), tudva, hogy a munkaerő-keresleti függvény $CL = 500 - (5 \times SN)$, a munkaerő-kínálati függvény $OL = 100 + (3 \times SN)$, és a munkaerő-keresleti többlet 200.

5 pont